

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOSTVO: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ST. 5. — TELEFON: 31-21, 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izaja vsak dan opotno. Mesečna naročnina 14 din, za inozemstvo 30 din.
IZKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglaševanje v Kraini in Sredozemlju in v inozemstvu ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

NAROD

Izaja vsak dan opotno. Mesečna naročnina 14 din, za inozemstvo 30 din.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Obnovljen pritisk na Tobruk

Topništvo in letalstvo na delu — Trije „Hurricane“ sestreljeni — Angleške izgube v Vzhodni Afriki

Glavni stari Italijanskih Oboroženih SH je objavil 20. junija naslednje 280. vojno poročilo:

V severni Afriki se nadaljujejo očisovalne operacije na bojišču pri Sollumu. Na bojišču pri Tobruku je naše topništvo učinkovito obstreljevalo sovražne oddelke v poketu ter jih razpršilo.

Letalstvo je bombardiralo naprave in utrdbe v Tobruku; poleg tega je ponovno napadlo angleška mehanizirana vozila južno in vzhodno od Solluma. Trije „Hurricane“ so bili sestreljeni.

V Vzhodni Afriki je sovražnik 17. t. m. poskusil siloviti napad na področju pri Utcheftu (Gondar). Bil je odprt ter je pustil na bojišču nad 400 mrtvih in ranjenih. Isteča dan je poskusil presenetiti našo posadko v Debi Taboru, s takojšnjim protinapadom pa je bil razpršen. Sovražna ojačanja, ki so prihajala na isto področje, so 18. t. m. naša letala bombardirala in razpršila.

Berlin, 21. junija. s. V nemških vojaških krogih opozarjajo, da je agencija Reuter v komentarju dogodkov na fronti pri Sollumu dne 19. t. m. govorila o umiku angleških čet na izhodiščne položaje, zdaj pa skusa prikazati Wavellov poraz v potvrdni luči. Glede tega ugotavljajo v teh krogih, da je nedavna ofenziva povzročila Angležem izredno velike izgube na ljudeh in materialu, zlasti na tankih ter ni mogla preprečiti ofenzivne načrte s Osi, ker teh načrtov sploh ni bilo, in tudi ni mogla olajšati pritiska italijansko-nemških čet na Tobruk.

Ponad kar nadaljnje operacije na zapadni meji Marmarika je izključeno polom Angležev. V nemških vojaških krogih obratijo kljub afriškim dogodkom pozornost na področje Atlantika ter opozarjajo v tej zvezi na neuspehe angleškega letalstva v zadnjih dneh, ko je skušalo napasti vojaške objekte na obali Atlantika, katero so zasedli Nemci. Opozarjajo tudi na uspehe, ki jih je imelo v prvih 20 dneh junija nemško letalstvo in nemška mornarica v borbi za Atlantik, ki se nadaljuje. V navedenih steklikah se poudarja predvsem na uspehe nemških izvidniških ladij, ki so v prvih 20 dneh junija sestrelile 26 sovražnih letal. V istem času je letalstvo umelo skupno 200.000 ton sovražnega trgovinskega brodovja, podmornice so pa uničile skupaj nadaljnih 300.000 ton.

Tudi pri Sollumu so imeli največ žrtev Australci in Novozelandci

Rim, 21. junija. s. Tudi v bitki pri Sollumu je bilo, kakor na Kreti, načev izgub v avstralskih in novozelandskih vrstah. Angleška vlada je odredila Wavellu,

da postavi v prvo vojno črto neki angleški in neki škotski polk. Imela je namen na ta način pokazati tudi prvovalnost angleških vojakov. Toda pri napadih so bili spet Avstralci in Novozelandci v prvih vrstah in so v največji meri plačali takšni poraz generala Wavella. Avstralska vlada, ki je moralna pred dnevi službeno priznati da je v bitki za Kreto padlo 5900 Australcev, bo gotovo v veliki stiski, ko bo moralna sedaj priznati, da so bile tudi pri Sollumu avstralske izgube izredno občutne.

Polaganje min v angleških vodah

Berlin, 21. junija. s. Nemška službenava vojna poročila čestkorat omenjajo mine, ki jih nemška letala polagajo pred angleške luže. Pristojni krogovi v Berlinu opozarjajo, da so postale mine spričo neprestanega dela specjaliziranih inženjerjev napadalno orožje, ki je vedno bolj učinkovito. Znatno je priznane angleške admiralitete, ki je pred kratkim objavila, da je 27 odstotkov angleških izgub v prvem letu vojne pripisati nemškim minam.

34 letal sestreljenih nad Kanalom

Berlin, 21. jun. s. Poročajo, da je nemško letalstvo med torkom in sredo sestreljeno nad Rokavskim prevlirim 34 sovražnih letal. Samo dve nemški letali se nista vrnila. Poročajo nadalje, da se je ponešrečil poizkušen napad močne skupine sovražnih bomnikov, kateri so spremiljenci lovci, na Le Havre, ker so takoj posegli v borbo nemški lovci, ki so razpršili

Uspešni napadi na angleške konvoje

Ljubljana, 21. junija s. Zapadno področje Atlantika, kjer se previdno zbirajo angleški konvoci, namenjeni v Gibraltar, pa v Južno Afriko, postaja vsak dan bolj nevarno. Nedavno je veliko nemško letalo in obstrelevalo s strojnico ostale ladje ter napadlo angleški parnik z veliko tonazo, ki je plul v bližini portugalske obale. Napad je bil nepričakován v uspešen. Ladja, ki je prispila iz Južne Afrike, se je s tovorno konvergiranjem mesta, ki je bil namenjen na angleški otok, popotila. Včeraj se je doznaло, da je neko letalo neznane narodnosti napadlo zjutraj v teritorialnih vodah vzdolj portugalske obale konvoja, v katerem sta bila dva angleška trgovska parnika, 1 norveški in 1 švedski parnik, ki sta v službi Anglike. Po obvestilih je bil napad nepričakován in je presenetil poveljnik v posadko ladji. Konvoj se je razpršil in ladje so pospeli hitrost ter so pi-

le križem kražem. Eden izmed angleških parnikov pa je pri tem zadel v švedski parnik. Oba ladji sta bila hudo poškodovana. Medtem je letalo bombardiralo in obstrelevalo s strojnico ostale ladje ter je nato izgubilo pod oblake. Ni poročilo o škodi, ki jo je povzročilo bombardiranje, poskodovane ladje pa so se zmanjšano brzino odpravile proti Gibraltaru.

V juniju potopljene že pol milijona ton

Berlin, 21. junija d. Nemška letala so že doslej v juniju potopila okoli 200.000 ton angleških trgovskih ladij. Če dodamo k temu še 300.000 ton angleških ladij, ki so jih potopile nemške podmornice, vidimo, da so Angleži že doslej v juniju izgubili okoli pol milijona ton ladjevke prostornine.

Rinnovata pressione contro Tobruk

Azioni di artiglierie e bombardieri — Tre „Hurricane“ abbattuti — Perdite inglesi in Africa Orientale

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 20 giugno il seguente bollettino di guerra n. 380:

Nell'Africa settentrionale continuano le operazioni di rastrellamento sul fronte di Sollum. Sul fronte di Tobruk le nostre artiglierie hanno efficacemente battuto reparti nemici in movimento disperdendoli.

Sklenitev nemško-turške pogodbe je najtežji diplomatski poraz Anglije

Carigrad, 21. jun. d. Turški listi obvezno komentirajo nemško-turško priateljsko pogodbo. Poslane Nahri piše v listu »Džumhurijet«, da je podpis te pogodbe zelo važen dogodek v sedanji vojni. Dokazuje, da vlada med Nemčijo in Turčijo mir in priateljstvo. Pisec podaja priznanje dobr voli Nemčiji nasproti Turčiji. Hitler in nemška vlada sta tokrat dosegla novo diplomatsko zmago, katere celotnega pomerna trenutno še niti ni mogoče oceniti. Poslane Benidže piše, da je pokazala Nemčija razumevanje za neodvisno nacionalno politiko Turčije. Turčija je dokumentirala svojo dobro voljo, da nadaljuje politiko nevojevanja ter priateljstva nasproti vsem. Ostala bo v zvezi z Anglijo, obenem pa je povečala svoje priateljstvo z Nemčijo.

Poslanec Sadak piše v listu »Akšam«, da ni nič neobičajnega v novi priateljski pogodbi, ki samo potrjuje staro priateljstvo med obema državama podpisnicama. Nemčija je pokazala, da nima namena napasti Turčije.

Berlin, 21. junija. d. Turški gospodarski krogovi pozdravljajo sklenitev priateljske pogodbe med Nemčijo in Turčijo, ker pričakujejo sedaj ozivljajanje izmenjave blaga med obema državama. Že leta 1938 je bila Nemčija s 47% udeležena na turškem uvozu in s 43% na turškem izvozu. Leta 1939 pa je po dovolitvi angleškega posojila Turčiji prisko do obrata, ki se je izkazal kot zelo neugoden za Turčijo. Na mestu Nemčije naj bi bili sedaj Anglia in Francija prevzeli turški trg. To pa se je izkazalo kot nemogoče že zato, ker Angleški zaradi sovražnosti v Sredozemlju turškega blaga sploh niso mogli odvzeti. poleg tega so v Turčiji močno občutili izstanek uvoza nemških strojev. Mnogi novi tovarni ni bilo mogoče dogovoriti. Leta 1940 je gospodarsko življenje v Turčiji načadalo v katastrofalnem obsegu. Izvoz

lasciato sul terreno oltre 400 fra morti e feriti. Lo stesso giorno ha tentato di sorprendere il nostro presidio di Debra Tabor ma è stato prontamente contrattaccato e disperso. Rinforzi nemici affluenti nella stessa zona, il giorno 18 sono stati bombardati e spezzonati dalla nostra aviazione.

senečenje in zaprepaščenje. Ameriška vladava se sprašuje, kakšne bodo posledice nove pogodbe za položaj na Blizišnjem vzhodu.

Obletnica premirja s Francijo

Berlin, 21. junija s. Na dan obletnice podpisa premirja v Compiegne se je nemški tisk spomnil podvigov nemških oboroženih sil, ki so znale v nekaj denih strelji vojaško silo, ki je veljala za eno največje na svetu. Listi podajajo hraki tudi nekako politično bilanco odnosno med Francijo in Nemčijo ter ugotavljajo, da je Petainovi Franciji uspelo spoznati realnost in izvajati konsekvence iz tega. Etape nove francoske poti so Compiegne, Montoire in Sirija.

Bivši češki bojevniki so pripravljeni boriti se na strani osi za novo Evropo

Praga, 21. jun. s. Kakor je znano, bodo morali vsi tuji, ki bivajo v Angliji, službovati v angleški vojski. V protektoratu je vest o tem vzbudila veliko zgrajanje. Razpoloženju ljudstva je dal izraza tudi predsednik Hacha. Zastopnik praskega polsuženja agencije je dal izjav, v kateri je dejal, da pomeni ta angleški ukrep flagrantno kršitev mednarodnega prava. Naglasil je, da je Hitler že od pričetka vojne dalje osvobodil državljane protektorata od slehene vojaške obveznosti. V odgovor na tu ukrep je združenje bivših čeških bojevnikov, ki se je pred kratkim ustanovilo in v katerem je mnogo bivših častnikov in vojakov, ki so se borili v svetovni vojni v okviru avstro-ogrške vojske, poslalo državnemu protektorju baronu von Neurathu brzozju, v kateri je izjavil, da je vsak član združenja priznaten, če bi se to sprejelo. izpolnil svojo dolžnost in prispeval s svojo krvjo k zmagi nove Evrope.

Washington, 21. jun. d. Podjetnik za zunanje zadeve Sumner Welles je odkril novinarjem vsako izjav o nemško-turški priateljski pogodbi, enak vojaškemu porazu Angležev na Balkanu. Sedaj so se dokončno ponesrečili obupni Edenvi poizkuši, da bi preprečili nemško-turško zbljazanje. Novi sporazum ni samo v politični temevec tudi v gospodarskem oziru največjega pomena. Zgradba nove Evrope se je sedaj razširila tudi na Blizišnjem vzhodu.

Washington, 21. jun. d. Podjetnik za zunanje zadeve Sumner Welles je odkril novinarjem vsako izjav o nemško-turški priateljski pogodbi, češ, da mora pogodbo še proučiti predno se prepričati, da je komentar k tej pogodbi potreben. List »Washington Post«, ki ima dobre zveze z Belo hišo, pa pravi, da je prišel podpis te pogodbe za ameriško vlado poštem nepricakovano, ter je posuočil pre-

Duce je pregledal letalsko šolo

Duce je inspiciral neko šolo za pilotiranje lovskih letal druga stopnje v nekem kraju doline Pada, nato se je v poletu podal nad mesto Lugo ter je vrgel šopek lovorcev in hrastovega listja na spomenik Francesca Baracca. Po povratku je pred gojenci šole imel govor, v katerem je poveličeval junake zraka. Gojenci so poslušali besede Duceja z navdušenjem in ponosom.

Il Duce ispeziona una scuola di pilotaggio

Il Duce ha ispezionato una scuola di pilotaggio da caccia di secondo grado in una località della Valle Padana. Successivamente si è recato in volo su Lugo ed ha gettato fronde di alloro e di quercia sul monumento a Francesco Baracca. Di ritorno ha esaltato la figura dell'eroe dell'aria davanti agli allievi della scuola, che hanno ascoltato le parole del Duce con entusiasmo e fiera.

Proroga del termine di conversione dei biglietti da mille

L'Alto Commissario per la Provincia di Lubiana rende noto:

1) Il termine per la presentazione al cambio dei biglietti da mille dinari è prorogato sino a tutto il 23 corrente.

2) Le operazioni di conversione dei dinari in lire avranno luogo anche nella giornata di domani, domenica 22 giugno durante la quale però gli uffici all'uopo incaricati resteranno aperti.

3) Resta fermo il termine 19-26 giugno per la presentazione al cambio di tut-

i biglietti di altro taglio e delle monete metalliche.

Per agevolare le operazioni di cambio sono stati autorizzati gli uffici postali, soltanto nella Provincia, a ricevere in deposito dagli interessati i biglietti in dinari di qualsiasi taglio i quali saranno accompagnati da apposite distinte. Gli uffici postali cureranno poi di presentarli per il cambio al più vicino ufficio cambio della Banca d'Italia entro il 26 corr.

Rok za zamenjavo tisočakov podaljšan

Visoki Komisar Ljubljanske pokrajine razglasja:

1. Rok za zamenjavo tisočinskih bankovcev se podaljša do vključno 23. t. m.

2. Dinari se bodo izmenjivali in lire tutti in neljedni dnevi 22. t. m. in bodo zaradi tega uradi, ki so bili določeni v ta namen. Jutri odprt.

3. Se nadalje velja rok od 19. do 26. junija za izmenjavo vseh ostalih dinarskih

bankovcev in kovanih novcev. Da bi se olajšalo zamenjanje, so bili poštni uradi, a le na ozemlju Ljubljanske pokrajine, pooblaščeni, da vlože prizadeti pri njih bankovce v dinarih, ki bodo na poseben način označeni. Poštni uradi bodo poskrbeli, da bodo ti bankovci predloženi menjalnicam zavoda Banca d'Italia do 26. t. m. v zamenjavo.

Potovanje po pokrajini prosto od danes dalje

Visoki Komisar Ljubljana rende nota:

Z'utrišnjim dnem je ukinjena dočka čl. 4. komisariatskega dekreta št. 13 z dne 29. aprila 1941-XIX, ki je

bil objavljen v »Službenem listu« Kraljeve Civilne Komisariata št. 35. Potovanje po pokrajini je zaenkrat svobodno in zanj ni potrebno nikako posebno dovoljenje.

La circolazione in provincia da oggi libera

L'Alto Commissario della Provincia di Lubiana ordina:

Da domani è abolito l'art. 4 del decreto Commissariato N. 13 in data 29 aprile 1941-XIX, pubblicato nel Bol-

lettino Ufficiale del R. Commissariato Civile N. 35. Pertanto la circolazione nell'ambito di questa Provincia è libera e non è soggetta ad alcuna specifica autorizzazione.

Potniki in nakaznice za kruh, riž in testenine

Z ozirom na odredbo št. 46 z dne 18. t. m., ki je bila objavljena v

Recitacijski večer italijanske in slovenske lirike

Prirejen bo v ponedeljek v opernem gledališču v
dobrodelen svrhe

Ljubljana, 21. junija
Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani
ni priredila v ponedeljek 23. t. m. v Operi
večer, ki je po svojem pomenu eminentne
kulturne važnosti.

Sloveni doslej nismo imeli možnosti
spoznati italijansko pesništvo. Razen Gradnikove zbirke »Italijanska lirika«, dr. Debevecovega prevoda »Božanske komedije« in župančičevih fragmentov iz iste pesništve, nismo imeli doslej ožjega znanja z italijansko liriko, ki bi nam jo posredovali slovenski prevodi.

Recitacijski večer ima namen seznaniti italijanske poslušalce s slovenskimi pesnimi v italijanskih prevodih, Slovence pa z italijanskimi kakor slovenski izbor pesmi predstavlja kratko antologijo najpomembnejših italijanskih in slovenskih pesnikov.

Custovjanje narodov najde svoj najvernejši izraz v lirkli posameznega naroda. Ce je sploh kakšen temelj, na katerem bazira sorodnost narodov, je to lirika. V nej izraženi najtišji in najintimnejši drhtljaji človeške duše in srca so izpoved pesnikov, ki občutijo, kot individuali sintezo čustovanja svojega naroda. Glasniki in besedniki najznačilnejše čustvene lasti in posebnosti njihovega ljudstva so. Njihovo poslanstvo je, da podajo v plemeniti obliki in žlahtni besedi vse neizrečeno, kar bi izpovedali tisoči, ki jim je sticer dan dar občutja, a nimajo daru oblikovali v vzvihnih in zanoshih besedah, kar jih navdaja.

Pesništvo posameznega naroda je vedno jasen znak za stopnjo njegove duševne in duhovne kulture, merilo za vrednost naroda in njegovih svojstev.

Za nas Slovence bo ponedeljkov recitacijski večer ponosa. Prisluhnili bomo našim pesmim, ki jih poznamo in ljubimo, ki so pisane z našo srčno krvjo in so naša izpoved. Prisluhnili bomo njihovemu zvoku, prelitemu v jezik Italije, ki je sončen in sladak kakor dnevi ob aurzennem morju ter blagolagšen kakor pesem, ki zna biti nežen kakor cvetje in monumentalen kakor slavoloki starega Rima. Spoznali bomo svoje pesni nanovo, kako zveznijo drugače v novem ritmu in novi melodiji, a so ostale iste, z našo vsebinou in našim občutjem.

Italijanska pesem v našem jeziku! Kakšno doživetje bo, slišati besede nesmrtnega Dantega in Petrarce v naši govorici; genijev Italije, katerih senza slave z okraj groba pada preko vsega sveta in izbiha spoštovanje pred nedosegljivima veltinama. Od teh mojstrov oblike in vsebine so se učili vsi narodi, pri njih se je izbrusil Prešerenov pesniški slog in se ukresal duh marsikaterega izmed naših pesnikov.

Na recitacijskem večeru bomo občutili znova lepoto našega materinega jezika, ki je zmož podati mojstrovine največjih klasičnikov in modernih pesnikov Italije. Nam doslej malo znana poezija Romanov, topli utrip njihove čustvenosti, njihova erotik in zanos, njihova igrovost in herojska gesta, njihova duhovitost in antična veltina ter globokumna miselnost, vse to se spaja v njihovi liriki v celoti, ki slovence pretresa in očara. Sugestivna moč besede in ritma, meliodioznost besede in izklesanost oblike so svojstva, ki jih jemeljajo v teh pokrajnah nemški devizni predki.

Nesreča. V Savljah je podrl neznan kolesar 7 letno hčerko poštnega služitelja Ivana Plavca. Dekle si je hudo poškodovalo levo nogo in se potolkojo po obrazu. — 45 letni ključavnica Žiga Pavlin, ki je bil zaposlen pri delih na borovniškem mostu je padel z nadzidka in si złomil desno nogo. — V St. Vidu je neki kolesar podrl 8 letnega delavecvega sina Jozeta Suha dolca, ki si je złomil desno nogo. V bolnišnicu so prepeljali tudi 15 letnega kolarskega vajenca Antona Seuniga iz Trnovega, ki ga je zgrabila cirkularka in mu mišljeno v čustovanju. Da bo ta kulturna manifestacija dveh narodov v vsakem pogledu na višku, bodo recitatori pesmi najboljši recitatorji naše Drame. Maša Sl.

Spored večera

I. Prolog: prof. Umberto Urban. II. Italijanski pesniki: prevedei dr. Alojz Gradišek.

1. Dante Alighieri: »Tako milo in blago lice sveti...« — »Vse zale in po vrsti šte so...« Recitira: Ciril Debevec.

2. Francesco Petrarca: »O blažen bodi mesec, dan in leto...« — »Pojdite, pesni tuške, k trdi skali...« Recitira: Slavko Jan.

3. Michelangelo Buonarotti: »O noč, o marčni čas, a poln slasti...« — »Prost vseh bremen, ljubezni in never. Recitira: Ivan Levar.

4. Ugo Foscolo: »Ob očetovi smrti. Recitira: Mira Danilova.

5. Giacomo Leopardi: »Silvije. Recitira: Ciril Debevec. »Poslednji Safin spev. Recitira: Mira Šarićeva.

6. Giosuè Carducci: »Marčna pesem« — »Na grču Mario. Recitira: Ciril Debevec.

DNEVNE VESTI

Diplomirani so bili na pravni fakulteti univerze v Ljubljani in drugega. Darinka Cobalova in Sonja Zdesarjeva, gg. Ljubo Brezgar, Vasko Škapin, vsi iz Ljubljane, Marjan Šober iz Ptuja, Stanko Bajuk iz Dražicev, pri Metliki in Jože Zapušek iz Gorjanci.

Olažjan promet med Nemčijo in južnovzhodno Evropo. Postopek v blagovnem prometu, ki je bil razširjen že z odlokom nemškega prometnega ministra z dne 5. februarja 1941 tudi na promet z bivšo Jugoslavijo, se je po razpadu bivše jugoslovenske države nekoliko izpremenil. Ta je bivša centrala blagovnega prometa v Beogradu pristojna samo za promet z Srbijo in ima svoj sedež v Zemunu. Razen tega se ustanovni centrali za blagovni promet v Zagreb zavzemajo za promet z Hrvatsko in sredozemjem. Povezava z generalnim zastopstvom nemških državnih železnic v Zagrebu. Za promet z ozemljem bivše Jugoslavije, priključenim Bolgariji, je določena centrala v Sofiji, a za ozemlje, priključeno Mađarski, bodo izdane še posebne odredbe. Za blagovni promet iz Grčije bo ustanovljena centrala v Solunu. Glede izvoza iz teh delov ostanejo v veljavi določbe odločke z dne 5. februarja 1941, po katerih je treba načelno pripravljati uvozne transporne centrali za jugovzhod v Berlinu.

Nemško devizno pravo na Spodnjem Štajerskem. Nemško gospodarsko ministrstvo je izdalo okrožnico, po kateri se ukinjejo v načelu vse deviznopravne omejitve v prometu med Nemčijo in Spodnjim Štajerskim ter zasedenim ozemljem Koroške in Kranjske. Po naredbah Šefov civilne uprave na Spodnjem Štajerskem ter na zasedenem ozemlju Koroške in Kranjske veljajo v teh pokrajnah nemški devizni predpisi.

Nesreča. V Savljah je podrl neznan kolesar 7 letno hčerko poštnega služitelja Ivana Plavca. Dekle si je hudo poškodovalo levo nogo in se potolkojo po obrazu. — 45 letni ključavnica Žiga Pavlin, ki je bil zaposlen pri delih na borovniškem mostu je padel z nadzidka in si złomil desno nogo. — V St. Vidu je neki kolesar podrl 8 letnega delavecvega sina Jozeta Suha dolca, ki si je złomil desno nogo. V bolnišnicu so prepeljali tudi 15 letnega kolarskega vajenca Antona Seuniga iz Trnovega, ki ga je zgrabila cirkularka in mu poškodovala desno roko v zapestju.

Iz Ljubljane

— Ij Tudi borovnice na trgu. Zenske in otroci iz okolice so jeli prinašati na trg raven rdečih jagod tudi že borovnice. Borovnice je letos v naših gozdovih obilo. Zlasti mnogo borovnic prinašajo ženske iz bližnjih dolenskih okolic. Borovnice so sedaj že precej drage, liter 8 do 10 din, kasneje pa se bodo gotovo pocenile in jih bodo skrbne gospodinje letos tudi pridno vlagale.

— Ij Zgodnje češnje so dozorele že tudi po ljubljanskih vrtovih, predvsem pa seveda našim vrlim članom podružnic Sadarskega in vrtnarskega društva, ki imajo svoje vrtove zasajene z najzlahalnejšim drevjem. Prav zadovoljni so z letino, čeprav jih hodiči kosi in škorci v goste kar v truham. Po domovih naših sadjarjev in vrtnarjev je torej že desti doma pridelanih žlahalnih češnen, zato se pa temelj pritožuje Ljubljanci, ki morajo kupovati češnje na trgu. Naše gospodinje se dobro zavedajo, kako zdrava in dobra hrana je sadje, ki na najboljši način dopolnjuje

niko — »Kriknuc. Recitira: Emil Kraji. 3. Simon Gregorič — U. Urban: »Cloveka nikar!« Recitira: Emil Kraji. — »Ne zabi me, ne zabi me!« Recitira: Mileva Boltar-Ukmarjeva.

4. Drago Kette — L. Salvini: »Kakor labode. Recitira: Mileva Boltar-Ukmarjeva.

5. Josip Mur-Aleksandrov — L. Salvini: »Vlahi. Recitira: Mileva Boltar-Ukmarjeva.

6. Oton Zupančič — L. Salvini: »Mehanholja« — »Tiho brez besed. Recitira: Mileva Boltar-Ukmarjeva. Fragment iz pesnitve »Dumac v prevodu gospa Sinkovic-Mayer. Recitira: Emil Kraji.

7. Silvin Sardenko — U. Urban: »Via Appla. Recitira: Emil Kraji.

8. Alojzij Gradnik — L. Salvini: »Jesen« — »Kmet molči« (Marija Samerjeva). Recitira: Emil Kraji.

9. Pavel Golia — L. Salvini: »Marche funebre. Recitira: Ivan Levar.

10. Igo Gruden — L. Salvini: »Jutro na Savi. Recitira: Emil Kraji.

11. Anton Vodnik — prof. L. Salvini: »Zalostn. Recitira: Emil Kraji.

12. Vida Tauferjeva — U. Urban: »Cirenska Venera« — »Narcis«. Recitira: Mileva Boltar-Ukmarjeva.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri, jutri pa ob 15., 17., 19. in 21. uri.

KINO UNION Telefon 22-21

Film sodobne aktualnosti

»VOJNA NA ZAPADU«

Poleg tega predvajamo film

»ZRAKLOVI IN VOJAKI V PUŠČAVI SIRTE«

KINO Matica Telefon 22-41

Prijeljibena igralka Deanna Durbin v svojem najnovjejem in najlepšem filmu

»PRVI POLJUB«

Dodatek: »Življenje in konec sv. Jurija.«

KINO SLOGA Telefon 27-30

Danes premiera senzacionalnega filma

»ZLOBNI DUH« (L'idolo dell male)

V glavnih vlogih Boris Karlov.

KINO MOSTE

Bajno lepa Lehrjeva opereta

FRASQUITA

Poje naša znanka Jarmila Novotna

»BROD SMRTI«

Noah Berry

Predstave: delavnik ob 20., nedelja ob 14., 17. in 20. uri.

Pesnik in kmet, overture; 3) Učakar: Prelepa moravška dolina, venček narodnih pesmi; 4) Mascagni: Cavalleria Rusticana, intermezzo; 5) Zeller: Pticar, potpur;

6) Učakar: Židana marela, koračnica. — Ij Kaj je s klopni na Zalah? Na Zalah so bili že pred meseci zabetonirani ornamentalni podstavki za klopi pri kapelečih, toda ostalo je samo pri tem. Lesen delov in naslanjal se vedno ni. Obiskovalci žal že, da bi se to uredilo.

— Ij 1200 kilogramov kave zaplenjene. Te dni je bilo nekem prekupevalč za plemjene 1200 kg kave, ker jo je prodajal po 480 din, dočim je dnevna cena določena na 168 din za kg. Načini borci ponujajo mnogi kavo, toda ne pod 450 din.

Branki Bajčevi v spomin

Ljubljana, 21. junija.

Resnična je vest, da si nas tako nenačoma zapustila. Težko jo verjamemo. Ne moremo dometi, da ne pride več k nam, da ne bomo čuli Tvojega smeha, da nam ne boš nikdar več zapela. Po končnih studijih smo se vsi, kar nas je Trebanjev, zbrali kakor vedno na počitnicih. Čeprav nis bila rojena tu, si se s svojo živahnostjo priljubila vsem. Z veseljem si bila sprejeta med nas, postala si naša.

Ob večerih, ko se zbiramo in kramjamamo, najbolj občutimo, kaj si namnila. Nekaj nam manjka, nekaj, česar nam nihče ne more nadomestiti.

Postala si nedolžna žrte vojne! Iztrgali so te materi, očetu, bratom, iztrgali so Te krogu prijatelje, ki so Te ljubile, iztrgali so Te nam, ki nam pripada, s svojo mladostjo, delom, pogumom in veseljem.

Neznan nam je Tvoj grob. Nanj ne moremo položiti cvetlic. Tato sem na načenem pokopališču našla zapuščen poslednji dom nekega neznanca. Nanj sem položila Šopek roč, pričigala svečico, spominjajoč se Te željo, da bi ljudje, ki morda vedo, kje je Tvoja zadnja bivališča, nekoč storili.

Branka! S Tvojimi domačimi žalujemo tudi mi. V naših srčih, ki si jih znala pridobiti, Ti bo ohranjen vedno najlepši spomin.

Iz Novega mesta

— Velik uspeh tenorista Slavka Lukman-a, ki je pel narodne in umetne pesmi in ostači dve izvajalci — režiserja Jožeta Borka, ki je oskrbel recitacije in gdečne Erlike Špec, ki je igrala klavirski koncert, se ponovi, ker mnogi meščani zaradi prenapojene dvoran niso dobili vstopnic. Koncert bodo ponovili v nedeljo 22. t. m. ob 10. uri opoldne nepreklicno zadnjic.

Kobilice uničujejo egiptsko polja

Beirut, 21. junija s. Iz Kaira poročajo, da se pojavitve kobilic v pokrajini Asvanu in Keni v visokem Egiptu. Napravile so že ogromno škodo. Egiptsko kmetijsko ministrstvo je izdalо vrsto ukrepov za zatiranje te nadloge.

OPREMLJENO SOBO
oddam eni ali dvema gospodičnama ali zakonskemu paru. — Naslov v oglašenem oddelku »Slovenskega Naroda«. 1062

STANOVANJE
enosobno išče mirna stranka. Točen plačnik. — Ponudbe na oglašeni oddelku »Slovenskega Naroda« pod Šifro »Šiška-Vič«. 1056

TANTALOVE MUKE
revmatizma in drugih revmatičnih obolenj prezenete z rednim uživanjem — **AMBROZEVE MEDICE**

ki jo dobitje pristno le v MEDARNI, Ljubljana, Židovska ulica 6.

28 T

Maršal Italo Balbo

Usoda je hotela, da je padel na poti zmage, katero je pripravil in predvidel

■ defunto Maresciallo d'Italia Italo Balbo.
— Pokojni italijanski maršal Italo Balbo.

Dne 28. junija leta XVIII. je letelo pod nebom Tobruka vojaško letalo, katerega je pilotiral Italijan Balbo. Razvijalo se je bombardiranje sovražnika. Nenadoma se je letalo Italijan Balbo vnele. Obenem z Mar-

alom so izgubili življenje val njegovi spremjevalci.

Vojno poročilo italijanskih Oboroženih sil st. 19. je Italiji in vsem svetu sporočilo dogodek:

Zastave Oboroženih sil Italije se klanjajo v počastiti spomina Italija Balba, alipinskega prostovoljca iz svetovne vojne, Kvadrurnirja Revolucije, zmagovalca oceana, letalskega Maršala, ki je padel na bojišču.

Tragično je bilo sporočilo, toda v momčku občutju je Italija vzeila na znanje smrt Maršala, ki je bil na čelu italijanskega letalstva. Kmalu nato je svet čital besede Duceja:

Usoda je hotela, da je padel na poti zmage, katero je pripravil in predvidel. Njegov primer bo vodilo za danes in za vedno vsemi generacijam Litoria.

Vse velikanske zasluge za razvoj Fašistične Italije, ki si jih je pridobil Maršal Italijan Balbo, je opisal v nedavno izšli knjigi »Balbo« Paolo Orano. Pisec je v živih in močnih slikah prikazal čudovito življenje tipičnega Mussolinijevga Italijana Italija Balba: njegovo delo, ki ga je vodil genialni duh, njegova junata in njegovo podjetnost ter patriotizem. Mnogostransko je bilo udejstvovanje padlega Maršala od dnevnov, ko se je kot prostovoljec boril med svetovno vojno, preko vročih dnevnov italijanske revolucije do legendarnih letalskih podvigov, ki so vzbudili pozornost vsega sveta.

Oslovski kašelj ni potrebno zlo

Najbolj učinkovito sredstvo proti tej bolezni je cepljenje že v prvem štadiju

Oslovski kašelj je otroška bolezen in navadno so ljudje mnenja, da mora otrok to bolezen prestati kakor vse druge otroške bolezni. Pravijo, da ima okrog 80% otrok oslovski kašelj. Prav žalosten je seveda pogled na otroka, ki ga muči ta bolezen. Smilijo se nam malčki, ki jih krči kašlja napadejo. Marsikatera mati je pa skoraj vesela, spričo tegu, ker si misli, da je tembolje, čimprej je njen otrok obolen za oslovskim kašljem, bo vsaj v bodoče obvarovan pred bolezni.

Zdravnik ima tej otroški bolezni seveda popolnoma drugačno mnenje — kakor poroča dr. Schwanke. Vodja zavoda za eksperimentalno terapijo dr. Schmidt imenuje v svojem najnovještem delu »Osnove specifične terapije oslovski kašelj infekcijsko bolezen prvih življenskih let, ki je vedno zahtevala največ žrtev. Higijenik dr. Gundel z Dunaja, ki si je pridobil posebne zasluge za pobijanje davice, je že pred leti izjavil, da je otroški kašelj za dojenčke nevarnejši od skratlinke, davice in ošči. Ni torej vseeno ali oboli za oslovskim kašljem, kar opazi pri otroku težji katar, kajti s tem lahko se prepreči razvoj bolezni v nevaren oslovski kašelj.

da izdelovanje cepiva proti tej bolezni ni enostavna zadeva. Še bolj zamotano pa je delovanje bacila v človeškem telesu. Proti povzročiteljem raznih bolezni tvori človeško telo protistrupe v krv, toda bacili kašla sploh ne pridejo normalno v krvni obtok, kajti doslej tega bacila v krv oboleli še niso mogli odkriti. Ceprav delovanje bacila te bolezni še ni popolnoma znano, vendar se je posrečilo nemškim mikrobiologom izdelati učinkovita cepiva proti oslovskemu kašlu. Ko je izbruhnila velika epidemija oslovskega kašla na otokih Faroe, so cepili 1832 bolnikov — 446 bolnikov pa ni dobrolo inječki. Od cepljenih jih 458 sploh ni obolen, pri 1336 bolnikih pa je bolezen potekla zelo milo. Od necepljenih jih samo 8 ni obolen, ostale pa je bolezen hudo napadla. Po izkušnjah cepljenja proti oslovskemu kašlu vedno omili potek bolezni in zavaruje bolnika pred mučnimi, dolgo trajajočimi napadi. Najbolje je cepljeni proti tej bolezni otroke že v prvem štadiju katarja. Mati stori najbolje, ako polje otroka takoj k zdravniku, ko opazi pri otroku težji katar, kajti s tem lahko se prepreči razvoj bolezni v nevaren oslovski kašelj.

Razgovor z I. Mrakom

Pred četrto reprizo svoje najnovje drame »Sinovi Starega Rimljana« nam avtor pripoveduje o tem, kako je delo nastalo in kako sodi o sodobnem gledališču:

Ko sem bil 15 let star, sem že napisal več domačih dram, ker sem obračunaval domače spore, seveda vse z vidika svojih osebnih zadetkov in pod vtisom romanov Dostoevskoga. To se je potem vse razgubilo. Tudi sam sem na vse to pozabil. V Monakovem pa sem se, 20 let star, ponovno spravil na to temo, predvsem iz domotanja in tudi zato, ker sem v tej snovi čutil edino gotov prijem. Seveda se je tudi vse to izgubilo in pozabilo. — Vsi ti poizkusni, napisati tragedijo na podlagi domače hiše, so mi izpadli tako, da sem snoval vedno trilogijo ali tetralogijo, in kakor vse kaže, bom zdaj končno vse tiste mladostne poizkusne in sanje v celoti uresničil. Kajti tej drami sledi še ena: »Poslednji Rimljani«. To je drama duhovnika Francija; godila pa se bo v času v katerem smo. Če bi »Stari Rimljani« drama očeta, »Sinovic« drama družine, bo »Poslednji Rimljani« drama vsega naroda. S tem sem menda dovolj jasno povedal, kaj približno si to poslednjo tragedijo, kot s trilogijo v celoti, predstavljam in kakšen je njen namen.

Tito A. Spagnol:

IZDAJALSKA PUNČKA

Roman

Don Poldo, toda če se ne motim, misli poročnik, da je bil ubogi grof Silvio tisti, ki je v trenutku besnosti umoril svojo mater, potem naj bi si bil pa končal življenje.

Ali tudi vi mislite tako?

Storni je skomignil z rameni in se udaril z roko po kolenu.

Kaj naj rečem? Nobenega lastnega mnenja nimam o tem, toda če človek pretehta dejstva, — kdo neki je morilec? Če napravimo krivdo temu nesrečnemu, je opravilo vsaj v njegovi bolezni. Gotovo, vem tudi, da je bil več let miren in poheven, toda v takih primerih je vedno možna nepričakovana izpremembra vsekakor bolj, nego po zdravem človeku... Reči hočem, da med ljudmi, ki so bili danes ponoči tu v hiši, res ne poznam nikogar, ki bi se lahko hipoma izpremenil v zločinca. Poleg tega se moramo pa vprašati tudi po nagibu. Uboga grofica je bila tako dobra, denarja ni imela pri sebi. Draguljki so ostali nedotaknjeni na svojem mestu... In tako se vprašujem, kaj naj bi bilo napotilo zločinca, da jo je umoril? Ah...

Upravitelj Storni je vzdihnil, vtaknil prst med vrat in ovratnik in se ozrl name.

Kaj ni mogel biti kak tuje? — je vprašal. — Seveda. Toda kdo? Vlomilec? Od kod naj bi

bil prišel in kako odšel, ne da bi bil zapustil le najmanjšo sled za seboj?

— Kaj niso ničesar našli?

Karabinjerji so preiskali dopoldne v parku vsak kotiček in če se ne motim, preiskujejo park še zdaj, niso pa našli niti zlomljene bilke. Sicer pa vломilec nikogar ne umori, ne da bi kaj odnesel ali vsaj pogledal, če se da kaj odmetti.

— Kaj pa odprto okno v grofičnem salonu? — je pripomnil stric Poldo. Kdo ga je odpril in čemu?

Morda da bi pogebnil?

— Nekdo, ki se je v hiši skrival? No, da, toda kako naj si potem pojasnilo smrt grofa Silvia?

— Tu bi lahko šlo tudi za smrtno nesrečo, — sem pripomnil. — Prav za prav kaže vse na to, če upoštevamo način njegove poškodbe.

— Dobro, kaj pa bodalo? Kako pride bodalo, s katerim je bila uboga grofica zaboden, pod stopnico kraj trupla grofa Silvia? — je pripomnil stric Poldo.

Storni se je naslonil s komolci na kolena in se prijal za glavo.

— Sam ne vem, kaj naj mislim o tem, — je vzliknil zbegano... In uboga grofica!... Saj se gotovo spominjate, Don Poldo, kaj je vedno zatrjeval?

— Kaj pa?

— Če so jo silili, naj zavžje kapljice proti srčni bolezni, je vedno odgovorila: No, pa storimo tako, kaj da bi hoteli verjeti, da je mogoče s tem podaljšati si življenje vsaj za en dan. Toda v res-

— Težje pisanje je zelo pesni. Gledališča danes ni zelo dragično, kakor je bilo včeraj in predvčerjaj. Glavno je vedno igralec. Luks in kruše so postreška stvar. Če so, je prav, če jih ni, pa tudi prav. Gledališča sodobnosti je pa le preveliko važnost polagalo na lučke in kruše, na igralca kot takega pa prevečkrat pozabilo. Zato pa imamo danes v izboljju

slavnih režiserjev, pa zelo malo slavnih igralcev. Sicer bo pa tako najbljša božičnost pokazala, da se gledališča ne bo reševalo na režiarski in ne vem na kakšen način že, ker vstisti eksprezizm in vsi izmi sploh so se v gledališču temeljito preživel, ostal pa je še igralec. In tako je prav. Dokler bodo igralci, bo gledališče.

— mir.

Sprememba voznega reda na progi Ljubljana — Zidani most — Maribor in Zagreb ter na progi Trebnje — Sevnica

Ljubljana, 20. junija.
Opolnoci med soboto in nedeljo dne 21.-22. junija 1941 se uveljavlja na progah Ljubljana-Zidani most-Maribor, Zidani most-Zagreb in Trebnje na Dol-Sevnica

ca nov vozni red. Poleg tega stopi v veljavno delna spremembu voznega reda na progah Metlika-Ljubljana ob nedeljah in v praznikih. Od tega časa dalje vožijo dnevno redno sledči vlaki:

1. Na progi Ljubljana — Zidani most — Zagreb

št. 516 odhod Ljubljana ob 5.05. prihod Zid. most ob 7.28.	št. 516 odhod Zidani most ob 7.43. prihod Maribor ob 10.06.
št. 518 odhod Ljubljana ob 5.42. prihod Zid. most ob 11.05.	št. 518 odhod Zidani most ob 11.20. prihod Maribor ob 13.45.
št. 524 odhod Ljubljana ob 13.25. prihod Zid. most ob 15.50.	št. 524 odhod Zidani most ob 16.05. prihod Maribor ob 18.30.
št. 526 odhod Ljubljana ob 17.39. prihod Zid. most ob 20.02.	št. 526 odhod Zidani most ob 20.14. prihod Maribor ob 22.40.
št. 515 odhod Maribor ob 5.00. prihod Zid. most ob 7.39.	št. 515 odhod Zidani most ob 9.25. prihod Ljubljana ob 10.19.
št. 519 odhod Maribor ob 5.50. prihod Zid. most ob 11.56.	št. 519 odhod Zidani most ob 12.11. prihod Ljubljana ob 14.40.
št. 523 odhod Maribor ob 13.55. prihod Zid. most ob 16.18.	št. 523 odhod Zidani most ob 13.55. prihod Ljubljana ob 15.00.
št. 525 odhod Maribor ob 16.33. prihod Zid. most ob 19.01.	št. 525 odhod Zidani most ob 18.32. prihod Zid. most ob 20.56.
št. 525 odhod Maribor ob 18.32. prihod Ljubljana ob 21.10. prihod Zid. most ob 23.40.	št. 525 odhod Zidani most ob 18.40. prihod Zalog ob 18.55.
št. 550 odhod Ljubljana ob 6.00. prihod Zalog ob 6.15.	št. 550 odhod Ljubljana ob 6.25. prihod Ljubljana ob 6.40.
št. 552 odhod Ljubljana ob 7.10. prihod Zalog ob 7.25.	št. 552 odhod Ljubljana ob 7.30. prihod Ljubljana ob 7.45.
št. 554 odhod Ljubljana ob 10.30. prihod Zalog ob 10.45.	št. 554 odhod Ljubljana ob 10.55. prihod Ljubljana ob 11.10.
št. 556 odhod Ljubljana ob 12.35. prihod Zalog ob 12.50.	št. 556 odhod Ljubljana ob 13.15. prihod Ljubljana ob 13.30.
št. 558 odhod Ljubljana ob 14.20. prihod Zalog ob 14.35.	št. 558 odhod Ljubljana ob 14.45. prihod Ljubljana ob 15.00.
št. 560 odhod Ljubljana ob 18.40. prihod Zalog ob 18.55.	št. 560 odhod Ljubljana ob 19.20. prihod Ljubljana ob 19.35.
št. 551 odhod Zalog ob 6.25. prihod Ljubljana ob 6.40.	št. 551 odhod Zalog ob 7.58. prihod Zagreb ob 10.40.
št. 553 odhod Zalog ob 7.30. prihod Ljubljana ob 7.45.	št. 615 odhod Zidani most ob 12.14. prihod Zagreb ob 15.05.
št. 555 odhod Zalog ob 10.55. prihod Ljubljana ob 11.10.	št. 623 odhod Zidani most ob 16.45. prihod Zagreb ob 19.30.
št. 557 odhod Zalog ob 13.15. prihod Ljubljana ob 13.30.	št. 625 odhod Zidani most ob 21.13. prihod Zagreb ob 23.55.
št. 559 odhod Zalog ob 14.45. prihod Ljubljana ob 15.00.	št. 616 odhod Zagreb ob 4.52. prihod Zid. most ob 7.24.
št. 561 odhod Zalog ob 19.20. prihod Ljubljana ob 19.35.	št. 618 odhod Zagreb ob 8.25. prihod Zid. most ob 11.10.
št. 615 odhod Zidani most ob 7.58. prihod Zagreb ob 10.40.	št. 624 odhod Zagreb ob 12.40. prihod Zid. most ob 15.27.
št. 619 odhod Zidani most ob 12.14. prihod Zagreb ob 15.05.	št. 626 odhod Zagreb ob 16.22. prihod Zid. most ob 19.05.

2. Na progi Trebnje — Sevnica

št. 9415 odhod Trebnje na Dol ob 10.3
